A°. 1857. N°. 239.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

VRIJDAG 9 OCTOBER.

Buitenland.

LONDEN den 7 october.

Volgens te Glasgow ontvangen berigt uit Calcutta, van 22 augustus, had sir *Colin Campbell*, die tien dagen vroeger aldaar gearriveerd was, den 17den dier maand het opperbevel over het leger op zich genomen en de volgende proclamatie aan de troepen in Indië uitgevaardigd:

„ Daar het H. M. goedgunstig behaagd heeft mij tot opperbevelhebber der krijgsmagt in Indië, in de plaats van wijlen den betreurden generaal *Anson*, te benoemen en mij tevens den rang van generaal in Indië te verleenen, aanvaard ik thans het bevel over het leger in Indië. Daarbij geeft het mij de hoogste voldoening troepen onder mijne bevelen te vinden die, gedurende de laatste moeijelijke krijgsverrigtingen te velde, zich betoond hebben wat Engelsche soldaten steeds in alle oorden der wereld geweest zijn, moedig, getrouw, gehoorzaam en volhardend. In vroegere jaren voerde ik in Indië het bevel over inlandsche troepen, en was aan hunne zijde in verschillende gevechten en zegepralen tegenwoordig, aan welke zij op loffelijke wijze deel hadden, en het grieft mij diep te vernemen dat krijgslieden, over welke ik gewoon was zoo gunstig te denken, nu in openbaren opstand tegen een Gouvernement zijn, welks vrijgevigheid en vaderlijke bezorgdheid, waarmede het zijne dienaren van alle benamingen immer behandeld heeft, als tot een spreekwoord zijn geworden. — Wanneer ik mij bij de nu te velde staande magt voeg, die de orde in ieder district herstellen moet, dat door den afval van het leger van Bengalen verstoord is, zal ik, aan de spits der Britsche troepen en van die dappere krijgslieden welke, ofschoon gering in getal, niet geschroomd hebben zich van hunne trouwelooze krijgsmakkers af te scheiden en aan hunnen pligt getrouw te blijven, mijn oud vertrouwen voeden dat zij eene zekere overwinning behalen zullen. — Ik zal niet in gebreke blijven ieder blijk van getrouwheid en moed, door de onder mijne bevelen staande troepen betoond, ter kennis te brengen, en het magtig Gouvernement hetwelk ik de eer heb te dienen zal niet nalaten die te beloonen. — Ik roep de officieren en manschappen, zoowel van de Europesche als inlandsche troepen, ernstig op, om tot volvoering der ons voorgeschrevene taak mede te werken, en met Gods zegen zullen wij Indië weldra wederom rustig en voorspoedig zien."

De geestdrift, door de tegenwoordigheid van sir *Colin Campbell* te Calcutta verwekt, was algemeen en iedereen zeide dat zijne tegenwoordigheid met de aankomst van tienduizend man gelijk stond.

— Te Lissabon won de heerschende ziekte in het laatst der vorige maand veld, en blijkt eene kwaadaardige typhus te zijn, die in sommige gevallen in gele koorts overgaat. De oorzaak wordt ten deele aan de verpestende uitwasemingen der riolen toegeschreven. De gezondheidsdirectie wendt al het mogelijke tot bestrijding van het kwaad aan en laat onder anderen in de meest door de ziekte geteisterde wijken teertonnen branden. Ook de Koning legt de grootste belangstelling en zelfopoffering aan den dag. In weêrwil van het besmettelijke der ziekte bezoekt hij de hospitalen der koortslijders, ondervraagt naar alles met de grootste naauwkeurigheid en geeft bevelen dat hun niets ontbreke. — De verkiezingen in Portugal zijn met de grootste kalmte afgeloopen en grootendeels ten voordeele van het Ministerie uitgevallen. — De electro-magnetische telegraaf tusschen Lissabon en Londen, over Madrid, is nu over de geheele lengte in werking. — De wijnoogst zal dit jaar het dubbele van dien des vorigen jaars opleveren.

— Volgens depêche uit Liverpool, is de brievenmaal van New-York van 26 september aldaar ontvangen. De panische vrees van den handel heeft zich tot de steden Philadelphia, Boston en Baltimore uitgestrekt, en de banken hebben, in meerdere of mindere mate, hare betalingen geschorst.

PARIJS den 7 october.

De Keizer is voornemens aanstaanden zondag nog eene groote revue in het kamp van Chalons te houden, waarna de troepen den volgenden dag zullen aanvangen het kamp te verlaten. De Keizerin heeft de laatste manoeuvres met den Keizer bijgewoond; zij houdt met eenige personen van haar particulier huis verblijf in de Keizerlijke tent in het kamp, hetwelk zij heeft verkozen boven het in de stad Chalons ter harer beschikking gestelde verblijf.

— De *Moniteur* deelt heden de overeenkomst mede betrekkelijk den afkoop van den Sondtol.

— In de militaire kringen loopen verschillende geruchten. Een daarvan is dat het vroeger plan weder is opgevat om Frankrijk in vijf of zes groote kommandementen te verdeelen, ten einde aan verschillende maarschalken, die door den vrede rust verkregen hebben, eene vaste betrekking te verschaffen. Een ander dat te Chalons een Keizerlijk paleis zal worden gebouwd, om den Keizer en de Keizerin in betere gelegenheid te stellen om nabij het kamp, dat telkens in de omstreken dier stad wordt opgeslagen, verblijf te houden.

— Ofschoon sommigen in den laatsten tijd weder eene meer innige verstandhouding tusschen Frankrijk en Engeland willen hebben opgemerkt, zegt het gerucht nogtans dat laatstgenoemde Mogendheid, in overeenstemming met Pruissen, de ontmoeting der Oostenrijksche en Russische Keizers zou hebben voorbereid, wier vermoedelijk gevolg zijn zal dat de zamenkomst der Fransche en Russische Keizers veel van haar gewigt verliest. Algemeen verzekert men dat keizer *Frans Jozeph* het grootkruis der Orde van Sint Stephanus aan vorst *Gortschakoff* heeft toegezonden, ofschoon, gelijk bekend is, die Staatsminister zijnen Souverein niet naar Weimar heeft vergezeld.

— Aan het slot eener opgave van de familiebetrekkingen, welke de Souvereinen, die hunne zamenkomsten te Stuttgardt en te Weimar gehouden hebben, onderling verbinden, laat het *Journal des Débats* deze zinsnede volgen: „De zamenkomst der Keizers van Oostenrijk en Rusland te Weimar heeft velen verbaasd. Nogtans is het zeker dat die sedert lang door de zorg des Konings van Pruissen was voorbereid. Die Vorst had de drie Keizers te Berlijn wenschen te vereenigen. Ware hij hierin geslaagd, denkelijk zou noch de ontmoeting te Stuttgardt noch die te Weimar hebben plaats gehad. De gevoeligheid van het Russische tegen het Oostenrijksche Hof was nog te groot, en men zegt dat de weigering van keizer *Alexander* het eerste plan des Konings van Pruissen heeft doen mislukken, maar dat deze geëindigd is met over den tegenstand van zijnen Neef te zegevieren. Naardien hij evenzeer de oom des Keizers van Oostenrijk is was hij een natuurlijk bemiddelaar om tusschen die beide Souvereinen eene door het Weener Hof vurig verlangde toenadering te bewerken. De eerste pogingen van dat Hof om zijne oude alliantie met Rusland te hernieuwen dagteekenen van het einde des jaars 1856. Na de vereffening der door de zaak van Bolgrad gerezen moeijelijkheden had het Weener Kabinet voorslagen aan het Russisch laten doen, maar waren door dit laatste afgeslagen. Welligt zijn wij eenmaal in staat de opmerkelijke omstandigheden dezer onderhandelingen te vermelden, van welke men de zamenkomst te Weimar als de uitkomst beschouwen mag."

— Eene heden hier uit Madrid ontvangene depêche gewaagt nog met geen enkel woord van de ministeriële crisis, die, volgens sommige dagbladen, in de Spaansche hoofdstad ontstaan zou zijn.

KEULEN den 7 october.

Gisteren morgen vroegtijdig hebben de Keizer en de Keizerin van Rusland Potsdam weder verlaten en de reis naar Warschau aangenomen. De Koning van Pruissen en verscheiden andere Vorstelijke Personen vergezelden hen tot het station te Berlijn, waar zij een hartelijk afscheid namen. De Keizer onderhield zich daar geruimen tijd met den generaal-veldmaarschalk *von Wrangel* en andere hooggeplaatste militairen. De Koning, die eerst voornemens geweest was zijn geleide tot het station Hansdorf uit te strekken en zich naar het slot Primkenau te begeven, is door eene ligte ongesteldheid daarvan teruggehouden.

Nadat de Prinses van Pruissen eenigen tijd te Durckheim doorgebragt zal hebben, om aldaar de druivenkuur te gebruiken, begeven zij en haar Gemaal zich in het begin van januarij naar Londen, tot bijwoning der huwelijksplegtigheid van hunnen Zoon. De Prins van Pruissen reist vervolgens naar Berlijn, de Prinses naar Coblentz terug, om in de maand februarij de aankomst der jong gehuwden af te wachten.

— Volgens uit Petersburg ontvangen berigt, heette het den 22 september tusschen Reval en Kroonstadt omver geslagen en verongelukt Russisch linieschip de *Lefort*, van 84 stukken, en bevonden zich aan boord daarvan, behalve den gezagvoerder, 12 officieren, 743 matrozen, 53 vrouwen en 17 kinderen. Dit berigt bevestigt het vroegere, dat het niet gelukt is iemand dezer ongelukkigen te redden, wier getal, hoe ontzettend groot ook nog, echter ver beneden het vroeger vermelde blijft.

(Per Telegraaf.)
MARSEILLE den 7 october.

De prijs der Afrikaansche granen is 1 franc per hectoliter gedaald.

De reis des Keizers herwaarts is, zegt men, tot het volgend voorjaar uitgesteld, maar nogtans wordt het onderzoek ten opzigte der nieuw ontworpen plannen voortgezet.

Wij ontvangen berigten uit Konstantinopel van 30 september. Het Kabinet heeft eene nieuwe wijziging ondergaan, door de benoeming van *Mouktar*-bey tot minister van justitie. Men zeide dat hij tegen de vereeniging der Donau-Vorstendommen gestemd is. De partij van 1848 tracht de gematigde Unionisten het onderspit te doen delven, maar deze zullen de meerderheid hebben. — De voorstad Galata is door een zwaren brand geteisterd. — Het verlies op het papieren geld is 20 per cent. — Tot daarstelling van een telegraaf van Konstantinopel naar de Perzische Golf is besloten. *Omer*-pacha moet het begin der uitvoering van dat plan besturen. — Lord *Stratford de Redcliffe* is krank geworden.

Twee Russische stoombooten en vier kanonneerbooten hebben troepen in Abasië aan wal gezet, verscheiden Turksche kooplieden overvallen, eenige barken vernield en den bazar in brand geschoten. Men berekent de schade welke de handel van Trebisonde hierdoor lijdt op 500,000 francs. — Ten gevolge der in Mingrelië ontstane troebelen heeft de generaal *Bariatinsky* de prinses *Dadian* afgezet en verbannen. De voogdijschap over haren zoon, wien het bewind in dat gewest is opgedragen, zal door Rusland uitgeoefend worden.

Binnenland.

'SGRAVENHAGE den 8 october.

Heden is alhier na eene langdurige ongesteldheid overleden de heer *D. P. van Hoogenhuyze*, secretaris van de Algemeene Rekenkamer.

— Heden heeft voor den Hoogen Raad der Nederlanden (burgerlijke kamer) de heer mr. *K. Bonga*, nieuw benoemd griffier bij het prov. geregtshof in Friesland, den gevorderden ambtseed afgelegd.

— Gisteren heeft ter kamer van notarissen alhier, onder het ministerie van den notaris, den heer *J. W. van den Bergh*, residerende te 's Gravenhage, de finale verkooping plaats gehad van de gerenomeerde buitenplaats *Bergendaal*, met bouwmanswoning, bosschen, weilanden, duingronden enz., benevens de ruïne van *Teylingen*, alles gelegen onder Sassen, Lisse, Voorhout enz., hetwelk gezamenlijk de aanzienlijke som van *f* 172,000 heeft opgebragt, terwijl de veiling de totale som had bedragen van *f* 151,245.

De percelen, waaronder zich de ruïne van het slot Teylingen bevindt, zijn gegund aan den heer *W. H. van Meukeren* voor jonkh. mr. *D. G. van Teylingen van Kamerik* en jonkh. *H. T. van Teylingen van Hilvarenbeek*.

— Nadat de Advokaat-Generaal, uit naam van den Procureur-Generaal, in de zitting van het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland van gisteren zijn requisitoir had genomen in de zaak der 22 Maleijers en het door den tolk aan de beschuldigden was overgebragt, was het woord aan de verdediging.

Mr. *van Stipriaan Luiscius* voerde het eerst het woord en hield eene rede, die vier uren geduurd heeft en die nog niet is geëindigd. In eene inleiding herinnerde hij, hoe zich in september 1856 in het Vaderland de mare verspreidde van het voorval, dat op de *Twenthe* had plaats gehad. Een ongelukkige kapitein was het slagtoffer geworden van eene bende Maleijers, die zonder eenige aanleiding brand gesticht hadden en moord hadden willen plegen. Langzamerhand heeft zich de waarheid doen kennen, en nu mogten de Nederlanders wel wenschen, dat het gebeurde met de *Twenthe* met den sluijer des geheims ware bedekt gebleven. Immers nu is het van algemeene bekendheid geworden, dat die kapitein aan de Javanen willekeurig voedsel heeft onthouden, hen heeft uitgehongerd en uitgedorst. Die ongelukkige lieden hebben met buitengewone lijdzaamheid veel geduld en hebben de uitvoering van tegen hen gerigte plannen gestuit. Hij vraagt het, wie geen medelijden gevoelt voor hen, die nu als beschuldigden teregtstaan. Hij wijst er op, dat zij missen, wat de grootste boosdoeners hebben, dat is de mogelijkheid om zich zelf te kunnen verdedigen. Hij schetst dan ook hunne ongelukkige positie, daar zij, ver van hun Vaderland verwijderd, voor eenen regter te regt staan, die hen niet verstaat, terwijl zij geen besef koesteren van de instellingen en vormen, hier van kracht. Zij worden bovendien omringd door Europeanen, door blanken, in wie zij hoogere wezens zien, voor wie zij eerbied, maar ook vrees koesteren, en waardoor een vrij onderzoek in een strafgeding wordt uitgesloten. Welken invloed dit uitoefent toont hij aan, door te wijzen hoe schroomvallig zij in hunne verklaringen, in hunne mededeelingen geweest zijn, zoodat, terwijl men wist, dat zij zich over meer dan over de voeding te beklagen hadden, sommigen eerst in de laatste dagen er toe gekomen zijn om eenige openbaring te geven aan mishandelingen of slechte bejegeningen, die zij hebben moeten verduren. Aan de eene zijde achten de verdedigers zich gelukkig, dat hun die taak is opgedragen, dat zij hunne hulp aan deze ongelukkigen kunnen verleenen, maar aan den anderen kant kennen zij de buitengewone verantwoording, die op hen rust, gevoelen zij den grooten pligt, dien zij te vervullen hebben. Daar er in dit geval tusschen de beschuldigden en de verdedigers niet dat volkomen vertrouwen als anders kan bestaan, daar taal en gewoonten hier vreemd waren, zoo heeft men deskundigen, die in Indië geweest zijn, en de schrijvers moeten raadplegen. Elk onderhoud heeft in bijzijn en door middel van een tolk moeten geschieden. Het gewigtig oogenblik van de openbare verantwoording is geslagen, men weet, dat niet alleen onze landgenooten met belangstelling dit geding nagaan, maar ook dat men in Java met niet mindere belangstelling de uitkomst verbeidt. De verdediging moet zich niet alleen bepalen bij te trachten eene vrijspraak te verkrijgen, maar zij moet pogen het Hof de overtuiging te verschaffen, dat het goed regt aan hunne zijde was. Waar het zulke groote belangen geldt, moet men niemand beleedigen, maar ook niets verzwijgen wat tot verdediging strekken kan.

Na eene zoo langdurige preventieve gevangenis, nadat maanden lang alle punten van beschuldiging zijn opgezocht, nu is het de beurt om verantwoording van den kapitein te vragen; deze moge hen honden genoemd hebben, de Nederlandsche regter zal leeren, dat het hier menschen geldt, die dezelfde regten als de kapitein hebben. Hij doet zien, hoe algemeen de kreet van verontwaardiging in Nederland is over de behandeling, die de beschuldigden hebben ondervonden. Alleen uit sympathie heeft men van vele zijden bouwstoffen aan de verdediging verstrekt, omdat men de innige overtuiging heeft, dat het hier wel ongelukkige wezens, maar geen snoode misdadigers geldt. De verdediging heeft hare taak in vier

deelen gesplitst, als: 1°, de beschuldiging van rebellie; 2°, de poging tot moedwilligen doodslag; 3°, de moedwillige mishandeling, en 4°, de moedwillige brandstichting. Elk van de verdedigers zal een dezer punten behandelen, maar ter zijde stellen waarvoor de beschuldigden niet zijn teregtgesteld. Zijne taak bragt nu mede de wederlegging aan de beschuldiging van feitelijken wederstand, voor zoover die tegen sommigen nog is volgehouden. Op den voorgrond gaat hij na van waar de beschuldigden afkomstig zijn en dan blijkt het hem, dat zij over het algemeen te Java te huis behooren. Ten andere onderzoekt hij welke de moedertaal van deze beschuldigden is en dan verneemt hij, dat het laag-maleisch niet is de taal van het Land van waar zij afkomstig zijn. Hoezeer hij nu alle hulde deed aan den ijver van de tolken, toonde hij echter aan, hoe moeijelijk het was alles over te brengen in eene taal, waarin niet alle Hollandsche woorden konden worden vertolkt. En wat de gevolgen daarvan zijn, bewijst hij door de bekende redevoering van den heer *Baud*, die reeds in 1855 heeft bewezen, hoe ligt door die verwarring onschuldigen kunnen worden getroffen. Ten andere vestigt hij een blik op het karakter van de Javanen en blijkt het uit aanhalingen, dat zij zich door opregtheid en waarheidsliefde onderscheiden. Bij de zeldzame gevallen, dat zij ter zee varende tegen hunne superieuren opstaan, was het aan ruwe of tirannieke bejegening te wijten. Ook beroept hij zich op den onbegrensden eerbied, dien de Javanen voor de blanken hebben. Dat ook deze beschuldigden zich door gehoorzaamheid hebben onderscheiden, bewijst hij uit de verklaringen van kapiteins, met wie zij de reis herwaarts gemaakt hebben. Te goeder trouw hebben zij gehoopt op de *Twenthe* dezelfde behandeling, dezelfde voeding te zullen genieten, als op den *Vrijen Handel* en *de Jannetje*. Ook uit al het gebeurde leidt hij af, dat de Javanen op de *Twenthe* onderworpen en lijdzaam waren, tot dat zij tot het uiterste gebragt waren.

Pleiter is in het breede in een onderzoek van al de feiten getreden. Hij beroept zich onder anderen op de monsterrol, waaruit blijkt welk voedsel aan de schepelingen zou worden gegeven, zonder dat daarin eenig onderscheid tusschen Europeanen of Javanen gemaakt werd. De kapitein had het voornemen opgevat, de beschuldigden niets anders dan visch te geven en, toen hem opgemerkt werd, dat zij daarop niet konden werken, heeft hij gezegd dat hij hun dit wel zou leeren. Zij kregen dan ook niets anders dan zoutevisch en rijst, niettegenstaande zij regt op beter voedsel hadden. Reeds van het begin van de reis af, klaagden zij over de slechte voeding, maar zij onderwierpen zich. De klagten werden tot den kapitein overgebragt, maar vonden geen ingang. Slechts zeldzaam was er eene uitzondering op de dagelijksche voeding. Eerst na 4 augustus werd er een paar malen stokvisch afgeleverd, die de beschuldigden ontkennen te hebben gehad. Op die wijze werden zij gedurende bijna eene maand uitgehongerd. Alle gebeden en smeekingen baatten niet. De kapitein herinnert zich zelfs die klagten niet meer; die klagten waren billijk en regtvaardig. Alle schepelingen, behalve de kapitein en de 1ste stuurman, hebben reeds te Rio Janeiro verklaard, dat de klagten over de voeding waarheid behelsden en dat de menschen het op dat voedsel niet konden uithouden. Op den 11den augustus kon men den zoutevisch niet meer door de keel krijgen; men klaagde op nieuw, men weigerde te werken, men verklaarde zich bereid den arbeid weder op te vatten als men beter voedsel erlangde, maar het wederantwoord was, die niet werkt krijgt geen eten en die werkt krijgt zoutevisch. Hierop hebben 8 à 9, door angst gedreven, zich onderworpen. De kapitein zette zijne maatregelen door en liet zelfs de pomp uit het watervat nemen, ten einde de beschuldigden zelfs geen droppel water zouden kunnen verkrijgen. Het was dien dag niet rustig in het gemoed van den kapitein, die de Javanen op deze wijze naar zijne pijpen wilde doen dansen. De pistolen werden geladen, ze werden uitgedeeld of beschikbaar gesteld; Hollandsche schepelingen trachtten den kapitein te bewegen toe te geven en slechts twee malen 's weeks vleesch te doen schaften, maar hij zou hun de brokken wel doen eten die ze nu versmaadden. De Javanen vroegen des avonds waar moet dit been, als we geen eten krijgen, gaan we dood en daarop gingen zij slapen. Nu wijst pleiter er op, dat de Javanen, volgens de monsterrol, regt op betere voeding hadden en dat de waterschout hen niet zou hebben aangemonsterd, zoo zij alleen zoutevisch en rijst zouden verkrijgen. Al ware de bewering van den kapitein juist, dat zij op Javaansche voeding waren aangemonsterd, dan nog blijkt het, dat zoutevisch niet tot die voeding behoort. Eene poging in november 1856 beproefd om de monsterrol te veranderen mislukte den kapitein. Deze had steeds voorgegeven, dat hij zich niet liet afdwingen van de monsterrol af te wijken, maar dat hij bovendien ook niet voor andere voeding was geproviandeerd; en nu is het integendeel uit verschillende verklaringen gebleken en ook uit de provisielijst, dat er overvloedig vleesch aan boord van de *Twenthe* was. Het deed er niet toe, het besluit stond vast. Vernieuwde pogingen van den serang op 12 augustus leden weder schipbreuk.

Bij het onderzoek van de vraag, wat den kapitein toch kan bewogen hebben om zoo te handelen en of aan zijne verklaringen in dat opzigt wel onvoorwaardelijk geloof moet worden gehecht, deed pleiter zien dat van den uitslag van het tegenwoordig strafgeding veel voor den kapitein afhangt. Immers daaruit kan eene procedure tusschen de assurantie en de reederij ontstaan, want, worden de Maleijers vrijgesproken, dan weigeren de assuradeurs alle vergoeding; dan moet de kapitein als de eenige oorzaak van het gebeurde worden aangemerkt. Daarbij komt, dat de kapitein nog geene andere reederij heeft verkregen; het is dus voor hem hoogst moeijelijk als 't ware in zijne eigene zaak te getuigen. Bij de voortzetting van het verhaal der feiten, herinnert pleiter, dat de Javanen begonnen te twijfelen of de serang wel alles goed overbragt; van daar dat hij de klagten nogmaals herhaalde, maar nu de Javanen het deed hooren. Nu begonnen die klagten den kapitein te vervelen en na eenige woordenwisseling viel een schot uit de kajuit; de kapitein bragt eene zijner pistolen te voorschijn, die hem werd ontweldigd, maar spoedig daarna trof hij met eene tweede pistool den serang in de borst. Pleiter schetst alles wat er gebeurd is en dat het werk van een oogenblik was. Het was aan boord van de *Twenthe* een tooneel van verwarring; met zekerheid weet niemand te zeggen, wat er toen gebeurd is. Men sloeg en trof elkander zonder dat men wist wie het deed. Wie zelfs de daders van den brand waren bleef onbekend. Opmerking verdient het, dat vele Europeanen in dat moeijelijk oogenblik den kapitein niet hielpen, omdat zij hem als de oorzaak van alles beschouwden, zoodat men hem dit zelfs in de kajuit verweet. De Javanen waren tot het uiterste gedreven; zij waren razend gemaakt en in die omstandigheden kent hunne razernij geen grenzen; wat zij dan doen, is hun ontoerekenbaar.

Pleiter is daarop nagegaan, wat als strafbare rebellie ten deze kan gequalificeerd worden. Hij betwist al dadelijk, dat de wet van 1856 op deze beschuldigden kan worden toegepast, omdat die wet, naar zijne overtuiging, alleen slaat op nieuwe en niet op vroegere aanmonstering. Tot staving van die meening beroept hij zich op het voorschrift, dat verschillende bepalingen bij de aanmonstering van het scheepsvolk moeten worden voorgelezen, hetgeen hier ten opzigte van deze beschuldigden niet heeft kunnen plaats vinden; hij beroept zich al verder op de gehouden discussie over de bedoelde wet zelve, om aan te toonen, dat aan deze wet evenmin als aan eenige andere eene terugwerkende kracht kan worden gegeven. Verder wijst pleiter er op, dat de leeftijd van vijftien der beschuldigden geheel onbekend is en dat hij zeker ten aanzien van twee niet zou durven uitmaken, dat ze ouder zijn dan 16 jaren. Wijders bestrijdt hij de verzwarende omstandigheden die het verzet of de wederspannigheid zouden vergezeld hebben, en dat meest alle aanwijzing van beschuldigden, die aan de rebellie zouden hebben deelgenomen, gissingen zijn, immers geen voldoend bewijs daarstellen. Ook bestrijdt hij het aanwezen van wapenen in den zin der strafwet, en al ware zulks al bewezen van een der beschuldigden, dan stelt dit nog geene gewapende rebellie daar, daar de wet alsdan eene vereeniging van meer dan twee personen vereischt.

Bij het vergevorderde uur is de voortzetting van de verdediging door den heer *van Stipriaan Luïscius* uitgesteld tot heden ochtend ten 10 ure.

Voor het Prov. Geregtshof van Zuidholland is heden met de behandeling der zaak van de 22 Maleijers voortgegaan. De heeren verdedigers, mrs. *van Stipriaan Luïscius*, *van Bell*, *Pols* en *Rasch*, hebben achtervolgens het woord gevoerd tot wederlegging van de verschillende punten van beschuldiging. Daarna heeft de advocaat-generaal mr. *François* geantwoord en de beschuldiging volgehouden. Ten slotte heeft de heer mr. *van Bell* den Advocaat-Generaal beantwoord. Het Hof heeft daarop de uitspraak in deze zaak bepaald op vrijdag 16 dezer, des middags ten 1 ure.

ROTTERDAM den 8 october.

Onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester werd alhier heden eene openbare vergadering van den Gemeenteraad gehouden, welke door 31 leden werd bijgewoond; afwezig waren de heeren *Blom*, *van Casteel*, *Hoynck van Papendrecht*, *J. W. L. van Oordt*, *van Rijckevorsel* en *Sander*.

Nadat de notulen der vorige vergadering door den heer Secretaris voorgelezen en door de Vergadering zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede, dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, van Burgemeester en Wethouders het proces-verbaal wegens het opnemen der kas van den Gemeente-Ontvanger, waarbij, in overeenstemming met de boeken, in kas bevonden was de som van *f* 65,331. 18. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, van Gedeputeerde Staten: *a*, de goedkeuring der regeling van het beurtveer tusschen Rotterdam en Almelo; — *b*, de goedkeuring op het Raadsbesluit tot het aan het Rijk verhuren van eenigen grond tegen *f* 18 's jaars; — *c*, berigt van de ontvangst der gewijzigde verordening voor de groote beurs, — en *d*, de goedgekeurde rekening over 1856, met eene nota van opmerkingen, om bij volgende rekeningen in acht te nemen. — Mede voor kennisgeving aangenomen.

3°, van Burgemeester en Wethouders verzoek om autorisatie tot het voortzetten der procedure tegen het gemeentebestuur van Deventer wegens armzaken, aangezien dat bestuur in appèl is gekomen. — Ingewilligd.

4°, van dezelfden het voorstel om nog bij minnelijke schikking een klein perceel, staande ten name van den straatweg naar Hillegersberg, voor de som van *f* 5 ten behoeve van het waterproject aan te koopen. — Goedgekeurd.

5°, van dezelfden het voorstel, om tot het verkrijgen der overige voor het waterproject nog benoodigde percelen den geregtelijken weg in te slaan, aangezien de eigenaars daarvan veel meer vorderen dan de taxatie. — Ter visie gelegd met de daarbij behoorende bijlagen.

6°, eene voordragt van dezelfden, tot het vaststellen van een besluit in den geest als vroeger is bepaald in de zaak met de bewoners der zuidzijde van den Haringvliet. — Mede ter visie gelegd.

7°, van dezelfden een voorstel, om de som van *f* 74. 30 uit te betalen aan hen, die op verzoek van het Gemeentebestuur verschillende percelen hebben getauxeerd. — Goedgekeurd.

8°, van dezelfden het rapport op het adres van de wed. *W. Bramlacht*, in leven boekhouder bij de fabriekage, houdende verzoek om eene jaarlijksche kleine tegemoetkoming; de conclusie van het rapport strekte om afwijzend op het verzoek te beschikken. — Dienovereenkomstig werd besloten.

9°, van dezelfden het rapport op het verzoek om eene toelage van de wed. *C. Baljon*, in leven onderhavenmeester; ook de conclusie van dit rapport strekte om afwijzend op het gedane verzoek te beschikken. — Dienovereenkomstig werd besloten.

10°, een adres van den heer *N. Erkelens*, om zich te beklagen dat hem wordt belet een uitstek, hetwelk hij aan zijne woning op de Groote Kipstraat had, naar zijne nieuwe woning in de Lamsteeg over te brengen. — Werd besloten dit adres, als betreffende zaken van dagelijksch bestuur, ter afdoening te verzenden aan Burgemeester en Wethouders, terwijl de *Voorzitter*, naar aanleiding van het adres, mededeelde, dat het maken van uitstekken over den gemeentegrond zooveel mogelijk werd geweerd ook met het oog op de wenschelijke uitbreiding van den aanleg van trottoirs in deze gemeente.

En 11°, van Burgemeester en Wethouders vergelijkende staten der inkomsten en uitgaven van de gemeente Rotterdam over de jaren 1844 en 1854—1858, met toelichtende notas, waardoor men hoopte dat eenigermate aan het verlangen naar meerdere inlichtingen omtrent de finantien der gemeente zou zijn voldaan, terwijl zulks bij de aanstaande behandeling der begrooting van 1858 de beoordeeling zou vergemakkelijken. — Drukken en ronddeelen.

Wijders deelde de *Voorzitter* nog mede, dat de overweging der begrooting voor het volgend jaar in de sectien was afgeloopen, en dat hij het centraal rapport deswege, zoodra hij zulks ontving, zou doen drukken, om dan daarna te bepalen, wanneer de beraadslagingen over die begrooting zullen worden gehouden.

Vervolgens werd beraadslaagd over de concept-verordening voor de kolenmeters. — Bij de algemeene beschouwingen daarover wees de heer *Smalt* op het wenschelijke om te bepalen, dat geene maten mogen worden belind dan door de meters; ofschoon men de wenschelijkheid hiervan toestemde, vond men echter bezwaar in de grootere kosten welke zulks de gemeente zou berokkenen, waarom men bepaalde de thans gebruikelijke wijze te behouden, waarbij ieder meter door een knecht wordt geadsisteerd. — Bij de behandeling der artikelen stelde de heer *Viruly* als amendement voor de dienstregeling voortaan niet bij loting maar bij beurten te doen plaats grijpen, welk amendement na discussie werd verworpen met 20 tegen 10 stemmen. — Eenige andere artikelen werden nog tot de volgende vergadering aangehouden, ten einde de commissie in de gelegenheid te stellen daarover hare gedachten nog te laten gaan.

Ten vier ure werd de zitting gesloten.

Heden had alhier op de gebruikelijke wijze, in eene plegtige vergadering der arrondissements-regtbank, de installatie plaats van den heer mr. *J. A. Fruin* als regter plaatsvervanger in die regtbank. Na het requisitoir van het Openbaar Ministerie tot voorlezing van het Koninklijk besluit, waarbij de benoeming werd uitgebragt, geschiedde die voorlezing door den griffier. De heer Voorzitter hield daarop eene rede en verklaarde den heer *Fruin* geïnstalleerd. Deze beantwoordde den heer Voorzitter en ook de Deken van de orde der advokaten wenschte den benoemde geluk. De vergadering werd door onderscheiden leden der balie en door andere stadgenooten bijgewoond.

De vijfde Algemeene Vergadering van de Vereeniging tot bevordering der Zendingzaak alhier werd heden avond gehouden in het gebouw van het departement Rotterdam der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*.

De zamenkomst werd ten 8 ure met het zingen van Psalm 68 vers 10 geopend, waarop het gebed door den Voorzitter volgde. Daarna las de Secretaris het verslag, waaruit bleek dat de Vereeniging te dezer stede 1154, te Kralingen 89, te Hillegersberg 59, te Bergschenhoek 33 en te Charlois 45, te zamen alzoo 1380 leden telt, zijnde 163 meer dan ten vorigen jare. Bij den algemeenen Thesaurier van het Nederlandsch Zendeling-Genootschap is als batig saldo gestort de som van *f* 900. 13½.

Terwijl de Vergadering Gezang 154 verzen 1, 3 en 4 aanhief trad de zendeling kweekeling *H. Smeding* op en sprak over: *het werk der Zending*. Nadat vervolgens Psalm 72 vers 6 gezongen was, sprak de zendeling-kweekeling *J. Kruyt*, die ten onderwerp gekozen had: *de Christen een vriend der Zending*.

Na gepast slotwoord en gebed van den Voorzitter, en na het zingen van Gezang 96, ging de zeer talrijke Vergadering omstreeks half elf ure uiteen.

Bij Zr. Ms. besluit is benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Zevenbergen mr. *J. van Wijngaarden*, secretaris der gemeente Willemstad.

De Minister van Finantien heeft goedgevonden, aan de provinciale directeuren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te kennen te geven, met uitnoodiging om dienovereenkomstig de daarbij betrokken ambtenaren in hunne respective provincien in te lichten, dat het woord *uiterlijk*, voorkomende in de noot opgenomen onder de bijzondere bepalingen van het tarief, bij het artikel *Scheepsbouw- en timmerhout ter zee met ongebroken last aangevoerd*, *ongezaagd*, in die beteekenis moet worden opgevat, dat alle zoodanige deelen onder den post ongezaagd hout begrepen zijn, die niet dikker, breeder of langer zijn dan aldaar wordt opgegeven, zoodat al wat tot en beneden die dikte, breedte of lengte ter zee met ongebroken last wordt ingevoerd, slechts aan een regt van vijf en twintig cents de ton onderhevig is, doch al wat daarboven is, tot den volgenden post van *gezaagd hout* behoort.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag* 8 *october*.

De *Voorzitter* deelt mede, welke leden door de afdeelingen tot rapporteurs benoemd zijn over verschillende ontwerpen van wet.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot wijziging der regten op den in- en uitvoer van visch.

De heer *Westerhoff* geeft zijne verwondering te kennen over de weder indiening van het tegenwoordig ontwerp, waarbij alsnog een regt op den visch wordt voorgesteld. Hij had gehoopt, dat de Regering de wenken had gevolgd van den beroemden hoogleeraar *Mulder*, die in 1854 betoogd heeft dat de visch evenzeer een goed voedsel is als het vleesch, en die daarom ook de visscherijen aansspoorde zoo veel mogelijk aan te voeren. Integendeel schijnt de Regering den vrijen invoer van visch te willen blijven bemoeijelijken. Hij had ook gehoopt dat de Regering de wenken der Staatscommissie had gevolgd, die eene volkomene vrijheid heeft aangeprezen, in het belang zoowel van visscherij als van den vischhandel en de verbruikers. Dezelfde overtuiging, welke hem in maart jl. voor het amendement van den heer *Gevers Deynoot* heeft doen stemmen, zal hem ook thans nopen een afkeurend votum over het ontwerp uit te brengen. Hij acht de bepalingen der voordragt in lijnregten strijd met de lessen der staathuishoudkunde.

De *Minister van Finantien* zou zich, wat de hoofdzaak betreft, wel met de algemeene beschouwingen van den vorigen spreker kunnen vereenigen, doch niet in het bijzonder geval, thans aanwezig. Hij gelooft, dat wat betreft het aangevoerde door den hoogleeraar *Mulder*,

om visch, zooveel mogelijk, tot volksvoedsel te maken, er op dien weg, door de opheffing van het verbod van invoer, bereids een groote stap gedaan is; wat is hier de questie? Het geldt alleen een overgangsmaatregel tusschen een algeheel verbod en algeheele vrijheid. Hij is van oordeel, dat dus bij de vestiging van een matig regt niet al die nadeelige gevolgen te wachten zijn als die spreker heeft geschetst. Een matig regt toch van 10 pct. der waarde kan toch niet genoemd worden eene bevordering van monopolie of privilegie. Buitendien is de Minister van oordeel, dat een zoodanig regt van 10 pct. weinig zal afdoen op het meerder of minder verbruik van den haring als volksvoedsel. Hij meent, dat er zelfs in den laatsten tijd proeven genomen zijn, om den haring meer tot volksvoeding te maken, zooals in godshuizen en gestichten, maar dat de resultaten daarvan niet zeer groot waren. De Regering moest wel spoedig deze nieuwe voordragt indienen, opdat zij wet konde worden vóór de in werking treding der nieuwe wet op de zeevisscherijen, en daarom heeft hij ook aan het bureau van den Voorzitter gedeponeerd een nieuw artikel 3, houdende bepaling, dat de tegenwoordige wet op 15 december zal in werking treden. De Regering was te meer verpligt eene nieuwe voordragt te doen, opdat er een einde zou kunnen komen aan het conflict tusschen de beide Kamers, ontstaan door de aanneming in deze Kamer van het amendement van den heer *Gevers Deynoot* op het vorig ontwerp, en de verwerping dier geämendeerde voordragt door de Eerste Kamer. De Regering tracht dat conflict nu uit den weg te ruimen, door aan den eenen kant hetzelfde matig regt van vroeger (*f* 1. 50 per ton van 150 pond op gezouten haring en kabeljaauw van vreemde visscherij en van 50 cents op gezouten rommeling) te behouden, doch aan den anderen kant er de bepaling bij te voegen, dat binnen twee jaren deze wet aan eene herziening zal worden onderworpen. Ten slotte op de gevolgen eener afstemming wijzende, en op de ongelijkheid van regten, daaruit voortvloeijende, gaat hij daarbij uit van de veronderstelling, dat op dit oogenblik het verbod van invoer van vreemden haring alsnog bestaat.

De heer *van Bosse* bestrijdt die laatste meening. De wet van 13 junij 1857 heeft dat verbod opgeheven, en die wet bepaalt in art. 10 de in werking treding vóór januarij 1858. Nu is die wet afgekondigd op 24 junij, zonder eene uitdrukkelijke tijdsbepaling van in werking treding, zoodat, krachtens art. 2 van de algemeene bepalingen van wetgeving, de wet verbindend is geworden op 14 julij. Nu is wel, bij een later besluit, de in werking treding bepaald op 15 december, maar hij gelooft dat dat besluit de vroegere wettelijke in werking treding der wet van 13 junij niet kon ongedaan maken. Zij dus, die met hem op dit punt eens zijn, zullen kunnen zeggen dat een regt van 1 pct. minder is, dan het nu voorgestelde. Hij geeft toe, dat daarover wel geene processen zullen gevoerd worden, maar hij wenscht er desniettemin een woord van te zeggen. Voor het overige wenscht hij, bij het bestaande verschil tusschen de beide takken der Wetgevende Magt, een middenweg in te slaan, niet dien, door de Regering voorgesteld, namelijk de verpligte herziening binnen twee jaren, maar omtrent het regt zelf. Hij blijft nog bij zijne vroegere meening, dat de overgang van verbod tot geheele vrijheid een te groote sprong is, en daarom zal hij bij de discussie over art. 1 een amendement in dien geest voorstellen.

De *Minister van Finantien* wederspreekt het beweren, dat het verbod van invoer van vreemden haring, opgeheven bij de wet van 13 junij, thans reeds in werking zou zijn. Geest en bedoeling van art. 10 dier wet waren altoos om een uitersten termijn te bepalen, waarop die wet in werking zou moeten zijn. Daarom staat uitdrukkelijk in art. 10, dat zij voor 1 januarij 1858 in werking treedt, en hij gelooft niet, dat iemand betwisten zal, dat het besluit van 10 julij, n.° 91, niet genomen is uit kracht der wet van 13 junij zelf.

De heer *van Bosse* meent, dat integendeel uit de geschiedenis dier wet blijkt, dat zijn bezwaar gegrond is, en dat, vermits de wet van 13 junij in den gewonen vorm is afgekondigd, hare verbindbaarheid op het gewone tijdstip na die afkondiging een aanvang nam.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten.

De heer *van Bosse* stelt als amendement op art. 1 voor, om het daar uitgetrokken regt van *f* 1. 50 en *f* 0. 50 te verlagen op *f* 0. 50 en *f* 0. 20. — De heer *van Hoëvell* heeft bij de vorige behandeling van hetzelfde ontwerp gestemd voor het amendement van den heer *Gevers* tot geheele opheffing der regten; hij is nog dezelfde meening toegedaan en zijns oordeels moet thans een nieuw amendement worden voorgesteld van gelijke strekking als dat van den heer *Gevers Deynoot*. — De heer *Sloet tot Oldhuis* is van gevoelen, dat de haring zeer goed tot volksvoeding kan dienen. Daar men nu van twee kwaden het minste moet kiezen, zal hij, met het oog op het gerezen geschil, stemmen voor den middenweg, door den heer *van Bosse* voorgesteld. — De *Minister van Finantien* verdedigt het voorstel der Regering, om aanvankelijk gedurende twee jaren een regt van 10 per cent op haring en kabeljaauw van vreemde visscherij te heffen, daar hij het niet voorzigtig acht de visscherij op eens aan de concurrentie van den vreemden haring bloot te stellen. Omtrent het amendement van den heer *van Bosse* vraagt hij, of ook dat niet een te grooten sprong daarstelt. — De heer *van Hoëvell* stelt daarop als amendement der geheelen vrijdom voor. — De heer *van Bosse* geeft den Minister toe, dat een regt van 3 per cent na een algeheel verbod wel wat min is, en wijzigt zijn amendement en brengt de regten op de helft der voordragt en dus op *f* 0. 75 en *f* 0. 25. — De heer *Poortman* meent, dat er geene bezorgdheid behoeft te bestaan, dat de geheele vrijdom een te grooten schok zal te weeg brengen. — De *Minister* bestrijdt nogmaals het amendement van den heer *van Hoëvell* als leidende tot eene vernieuwing van het conflict met de Eerste Kamer, terwijl hij gaarne zou zien dat door eenige toenadering dat geschil uit den weg wierd geruimd. — Tot stemming overgegaan zijnde, wordt het amendement van den heer *van Hoëvell* verworpen met 24 tegen 18 stemmen en dat van den heer *van Bosse* daarop aangenomen met 26 tegen 16 stemmen.

De artikelen worden vervolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd en daarna de geheele wet met 30 tegen 12 stemmen; tegen stemmen de heeren *de Lom de Berg*, *Kien*, *Poortman*, *Dullert*, *Anemaet*, *Sloet tot Oldhuis*, *van Hoëvell*, *Westerhoff*, *van Eck*, *Heemskerk*, *Reinders* en *Nolthenius*.

Het ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1856 wordt daarna zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Daarop is aan de orde de behandeling van het voorstel van den heer *Dullert*, tot herziening van art. 132 van het reglement van orde. — De heer *Dullert* betoogt dat zijn voorstel niet strijdt met de Grondwet en dat de voorgestelde wijziging nuttig is. — De heer *de Kempenaer* wederlegt dit betoog. — Daarna wordt met 26 tegen 17 stemmen besloten eene verandering te brengen in art. 132 van het reglement van orde; met 32 tegen 6 stemmen verklaart de Kamer zich echter tegen het voorstel van den heer *Dullert* zoo als het daar ligt; met 26 tegen 13 stemmen verklaart de Kamer zich ook niet te vereenigen met dat voorstel, behoudens de wijzigingen en aanvullingen door de commissie van rapporteurs aangegeven; met 25 tegen 17 stemmen vereenigt de Kamer zich evenwel met de strekking van het voorstel der commissie, zoo als dit in haar verslag is uitgedrukt, wordende met algemeene stemmen besloten den Voorzitter der Kamer te magtigen, de Regering uit te noodigen haar gevoelen over dat voorstel te doen kennen.

De commissie van rapporteurs brengt haar eindverslag uit over de ontwerpen tot verhooging van de hoofdstukken II en IX *B* der Staatsbegrooting voor 1856. — De beraadslaging daarover wordt bepaald op aanstaanden maandag, des morgens ten elf ure.

Tot dien tijd wordt de vergadering daarop gescheiden.

In zake het zegelregt van advertentien, waarover door de *Echo* klagten aan de Tweede Kamer waren ingediend, heeft de Minister van Finantien inlichtingen aan de Kamer gezonden, waaruit blijkt, dat er geene ongelijkheid in de toepassing der zegelwet is geschied, maar dat het stelsel is gevolgd, dat, waar lijsten van namen of adressen zonder vergoeding door de dagbladen, alleen in het belang van hun blad, worden medegedeeld, daarvan geen zegelgeld kan worden gevorderd, na de dienaangaande afgegeven verklaring.

Aan de Tweede Kamer is, naar aanleiding van het in de zitting van den 18 julij besprokene, mededeeling gedaan van de verslagen der Staatscommissie, betrekkelijk de zaken der Maatschappij van Weldadigheid, den 5 mei 1856, den 17 november 1856 en den 5 maart 1857 uitgebragt, en waarvan vroeger reeds nu en dan sprake is geweest.

— Door de verschillende provinciale commissien van onderwijs zijn in de zomervergaderingen geëxamineerd en toegelaten 30 onderwijzers van den 2den rang, 67 van den 3den rang, 62 van den 4den rang, 1 huisonderwijzer, 83 schoolhouderessen en 3 huisonderwijzeressen.

— Van het Nieuwe Diep schrijft men den 7 dezer: Heden morgen is van hier gezeild naar Hellevoetsluis Zr. Ms. schoener ATALANTE, kommandant *Hackstroh*, om aldaar tijdelijk gestationeerd te blijven. De willekeurige handelingen die bij het te voorschijn halen van de gouden en zilveren munten uit het Engelsche wrak *Lutine* dagelijks plaats vonden, zoodat de geregtigden voor die opvisscherij als het ware door allerlei visschers werden verjaagd, heeft eindelijk tot den maatregel geleid, om eene kanonneerboot derwaarts te zenden, ten einde de politie te houden, en is daartoe gedesigneerd Zr. Ms. kanonneerboot n.° 9, kommandant *J. Oudraat*, die heden morgen van hier naar Terschelling is gestevend. Nog dagelijks worden gouden en zilveren munten uit bedoeld wrak opgevischt.

— Gisteren is aan de Utrechtsche Hoogeschool tot doctor in de regten gepromoveerd de heer *A. R. Falck*, van Amsterdam, met theses.

— Van den Moerdijk wordt gemeld dat ll. zondag avond ten 9 ure de bliksem is geslagen in een wagen van den spoortrein, beladen met 15 balen katoen, welke met nog eenige balen van een anderen wagon verbrandden. Door tijdig aangebragte hulp zijn de overige wagons, welke ook met soortgelijke goederen waren beladen, behouden gebleven. — De goederen waren voor België bestemd.

— Het *Nieuws- en Advertentieblad van Zeeuwsch-Vlaanderen* meldt dat het aan het kanaal te Sluis arbeidende volk den 30 september jl. lavei getrokken en verhooging van loon heeft geëischt. Den daarop volgenden dag is een deel weggetrokken en hebben de overigen den arbeid hervat. Men maakt intusschen goede vorderingen, zoo met het uitdiepen der kade als met het leggen van den nieuwen kanaaldijk enz. Men heeft nog niets bijzonders opgegraven, dan een klein zegelstempel, met het omschrift, half in Romeinsche, half in Gothische letters: *'s Pieter de Scapere*. Bij het graven van het kanaal is, nabij den ouden visschersteiger der 14de en 15de eeuw, het paalwerk te voorschijn gekomen, waarop tot in 1756 de houten brug rustte, die Sluis met Nieuw-Muiden (het groote Pas) verbond. In genoemd jaar werd de zoogenaamde Dam gelegd met de thans doelloos gewordene kapitale sluis.

— De werkzaamheden aan het Noord-Willemskanaal in de provincie Drenthe worden met kracht voortgezet. Weldra zijn de uitbestede lijnen afgewerkt, uitmakende eene lengte van 6000 ellen. Reeds nu beginnen de gronden, om en nabij gemeld kanaal gelegen, aanmerkelijk in prijs te stijgen.

— In de ll. maandag gehouden zitting van den Gemeenteraad te Leeuwarden is vastgesteld het kohier van den hoofdelijken omslag, over 1857, tot een bedrag van *f* 54,980. 58½ en tevens bepaald dat de aanslagen invorderbaar zullen zijn in twee gelijke termijnen, namelijk den laatsten november en met den laatsten december dezes jaars.

— De waterhoogte te Arnhem was den 7 dezer 0,48 el. De Rijnhoogte te Keulen was den 7 dezer 3 voet 11 duim Keulsch peil (4 voet 1 duim Rijnlandsch).

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 8 October.

OVERLEDEN: F. Daniels, z., 4 j. — B. Rijks, z., 10 m. — A. Benningshof, z., 2 j. — K. J. Val, z., 16 j. — C. J. Bosch, jd., 23 j. — A. G. van Duyn, d., 2 j.

BEVALLEN: R. van Ophemert, geb. van Dijk, levenl, d. — J. M. Meijer, geb. Erbes, d. — P. J. Pieters, geb. Dijkstra, z. — C. C. Gerla, geb. Driemeijer, d. — K. van Leyden, geb. van Witzenburg, z. — C. E. van Zuylekom, geb. van Setten, d. — G. Zom, geb. Kamer, d. — J. S. van Gaalen, geb. Gaerke, z. — M. L. de Vos, geb. Immink, d. — J. C. Meijer, geb. Stolk, z. — J. A. W. Flamme, geb. Poort, d.

233ste Staats-Loterij.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Vijfde Klasse, 15de Lijst: N.° 5012 *f* 5000: N.° 2893, 7821 en 17778 ieder *f* 1000: N.° 4065, 14135, 14472, 15628 en 17279 ieder *f* 400; N.° 2447, 4101, 4889 en 15814 ieder *f* 200; N.° 1671, 5215, 5657, 8058, 8981, 12053, 12482, 13548, 16930, 17781 en 19371 ieder *f* 100.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 8 oct. (Z., storm.) Gearriv. *Enchantress* (st.) van Hull; *Chevy Chase* (st.) v. Newcastle; *Excelsior*, Welch, en *Earl Grey*, Green, beiden v. Liverpool. — Vertrokken *Amanda*, Brandenburg, op avontuur; *Johanna Maria*, Horn, en *Old Peter*, Lauritzen, beiden n. Hartlepool. — Terug uit zee *Prins van Oranje* (st.), heden morgen uit de Maas vertrokken; ligt op de reede ten anker. De *Ary Scheffer* (st.) ligt in de Kanaalhaven.

BRIELLE 8 october. Gearriveerd *Ceres* (st.) en *Rainbow* (st.), beiden van Londen. — Vertrokken *Prins van Oranje* (st.) n. Duinkerken; *Vrouw Clara*, Staal, n. Boness; *Twee Gezusters*, Aiking, n. Stettin, en *London* (st.) naar Harwich; de wind Z. ten W. — Z.

MAASSLUIS 8 october. Gisteren avond zeilde nog in zee *Margaret Cook*, Jarrett, n. Hartlepool. — Heden niets gepasseerd; de wind W. Z. W.

BROUWERSHAVEN 8 oct. Gearriveerd *Stad Dordrecht* (st.) van Londen, en *Machtilda Cornelia*, Lundegren, van Dordrecht. — Vertrokken *X L*, Holdridge, n. Zierikzee; Z. W. — Z. Z. W., hard.

TEXEL 7 october. (Z.) Gearriveerd *Anna Augusta*, Kuiper, van Fiume. — Vertrokken *Graf von Bulow*, Berg, naar Syra; *Mentor*, Croes, *Perseverance*, Cummings, *Adonis* (st.) en *Diana* (st.), alle vier naar Londen; *Allport*, Newton, naar Sunderland; *Coadjutor*, Dupcar, *Margrietha*, Meijer, en *Sarah Ellen*, Underwood, alle drie naar Newcastle; *Duneren* (st.) naar Grangemouth; *Berenice* (st.) n. St. Petersburg; *Tre Venner*, Ostergaard, naar Christiania; *Frithiof*, Rafe, en *Nidelven*, Holst, beiden naar Frederikstad; *Grevinde Karen Wedel*, Christensen, en *Benedict*, With, beiden n. Drammen; *Richard & Clara*, Christensen, en *Catharina*, Olthoff, beiden op avontuur.

TEXEL 8 october. Gearriveerd *Chase*, Hurrell, van Odessa.

VLISSINGEN 6 oct. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Vikingen*, Zernichow, van Akyab; *Charles Henri*, Craemers, van Buenos-Ayres, en *Pollux*, Molenaar, van Mersijn.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

NEW-YORK 25 sept. *Kate Wheeler*, Grant, Rotterdam.

LIVORNO 30 sept. *Margaretha Arendina*, de Jonge, Amst.

COWES 6 oct. *Nijverheid*, Kerkstra, Amsterdam n. Batavia.

Bij de SINGELS 4 oct. *Catharina Elisabeth*, Nuisker, Maroim n. Kopenhagen; *Vasco de Gama*, de Groot, Amst. naar Cardiff.

GRAVESEND 7 oct. *Jantina*, Blaak, St. Petersburg.

GOOLE 5 oct. *James*, Arnold, Rotterdam.

WHITBY 4 oct. *Naylor*, Thompson, Schiedam.

HARTLEPOOL 4 oct. *Adriana Francisca*, van Eyk, Dordrecht.

SUNDERLAND 5 oct. *Una*, Reed, en *Lord Farnham*, Kish, beiden Rott.; — 6 dito *Mentor*, Stewart, Rott.

SEAHAM 3 october *Supply*, Cooper, Schiedam; — 5 dito *Saucy Jack*, Day, en *Robert Stride*, Cuthbertson, beiden Rotterdam.

SHIELDS 3 oct. *Enyo*, Bedlington, Dordrecht; *William*, Scott, Rotterdam; — 4 dito *Peter Cordt*, Kock, Rott.; — 5 *Maria Louisa*, Janninga, Zwolle; *Eltham*, Pollard, Rott.; — 6 *Rainbow*, Totham, *Excavator*, Kluss, en *Seine*, Thin, alle drie Rotterdam.

NORDEN 1 oct. *Annette*, Buss, en *Clasina*, Mulder, beiden Amst.

HAMBURG 5 oct. *Twee Vrienden*, Vellinus, Bahia; *Catharina*, Koops, en *Eltina*, Dost, beiden Kampen.

CUXHAVEN 6 oct. *Zwanette*, Jonker, Paramaribo.

BREMERHAVEN 4 october *Witch*, Hultman, Batavia; — 5 dito *Antje*, Nieveen, Napels; *Vriendschap*, Bieze, Galatz; — 6 *Dirkje*, Poort, Amst.

SWINEMUNDE 4 oct. *Hoop*, Pott, Newcastle; — 5 *Geertruida*, Pybes, Londen.

DANTZIG 3 oct. *Mentor*, Duwell, Rotterdam; *Drie Gebroeders Siekens*, Kamminga, Groningen; *Palme*, Gallas, en *Harmonie*, Mulder, beiden Schiedam (de laatste 4 dito weder verzeild); *Vriendschap*, Gort, Wismar; *Grietje de Groot*, Mulder, Kiel; *Harmonie*, Bakker, Amst.; — 4 dito *Hoop*, Jonkhoff, Hull.

PILLAU 4 oct. *Delia*, Huizing, Rotterdam; *Catharina Elisabeth*, Lever, Amsterdam; *Elisabeth Lollina*, Carst, *Twee Gebroeders*, de Groot, en *Geerdina*, Stuit, alle drie Hartlepool; *Aurora*, Vaalman, Tideport; *Sjoukina*, de Jonge, Sunderland; *Bouwina Mensinga*, de Jonge, Hull.

KROONSTAD 27 sept. *Burgemeester van Setten*, Pik, *Renske*, Mool, en *Wyka*, Panjer, alle drie Amsterdam; *Anna*, Kramer, Newcastle; — 28 dito *Aukjen*, Teensma, *Thecla Johanna*, Croon, en *Jenny*, van Wijk, alle drie Amst.; *Maria*, de Boer, Triest; — 29 *Margaretha*, Korte, Liverpool.

KROONSTAD 29 sept. *Jonge Brechtus*, Teensma, en *Harmina Nepperus*, Brouwer, beiden Amsterdam; *Bertha Victoria*, Strootman, Bremen; *Elise*, Finkler, en *Epimachus*, de Boer, beiden Rotterdam.

NORRKOPING vóór 30 sept. *Catharina Alida*, Vorenkamp, Sunderland.

STAVANGER 16 sept. *Charlotte*, Jörgensen, Schiedam.

AGGER-KANAAL 28 sept. *Annegiena*, van Laten, ... n. Viborg.

HOLTENAU 2 october *Fortuna*, Doyen, Dantzig naar Amst.; — 3 dito *Vrouw Alida*, van der Werp, Dantzig n. de Eems; *Hendrika*, Joosten, Flensburg naar de Elve; *Andreas*, Huisman, Middelfahrt naar Holland.

RENDSBURG 1 october *Johanna Christina*, Jonker, Amst. naar Stettin; — 3 dito *Margrietha*, Slik, Hamburg naar Norrköping; — 4 *Abeldina*, Olthoff, Hartlepool n. Sleeswijk; — 5 *Epargne*, Schimmel, Bremen naar Dantzig.

Vertrokken:

BUENOS-AYRES 6 aug. *Henrica*, Strackholder, Antwerpen.

MALTA 27 sept. *Courier*, van Vliet, Triest.

ANTWERPEN 7 oct. *Regina*, van Duinen, avontuur.

LIVERPOOL 5 oct. *Goede Verwachting*, van Lindonck, Batavia; *Challenger*, Sparks, Rotterdam.

CARDIFF 5 oct. *Matford*, Stoneman, Rotterdam.

FALMOUTH 6 oct. *Regina*, Ingerman, (van Akyab) Antwerpen; *Anna Elisabeth*, Schrikkema, (van Rio-Janeiro) Hamburg.

PORTLAND 5 oct. *Hendrik Carel*, Nieboer, (Sunderland) Sevilla.

HULL 6 oct. *Courier*, Legger, Malaga.

BONESS 3 oct. *Boreas*, de Boer, Harlingen.

BREMERHAVEN 5 oct. *Jonge Willem*, Koning, Kopenhagen; — 6 dito *Annegina*, Mulder, en *Agatha Jacobina*, Kramer, beiden Amst.

HEILIGENHAFEN 3 oct. *Drei Geschwister*, Ulpts, Holland.

ASSENS 30 september *Ornen*, Anthon, en *Haabet*, Olsen, beiden Holland.

AARHUUS 30 sept. *Anthon* (jagtschip), Amsterdam.

MEMEL 2 oct. *Jantje*, Smit, Londen; *Geertruida Catharina*, de Winter, Groningen.

BOLDERAA 28 sept. *Zeven Broeders*, Valom, Frankrijk; — 29 dito *Hendrik Willem Karel*, van Ingen, Elseneur.

Uitgeklaard:

NEW-YORK 23 sept. *Hero*, Stafford, Rotterdam.

WILMINGTON 21 sept. *Johanna*, Roostee, Emden.

LONDEN 5 october *Catharina*, Oldenburger, Elseneur; *Flecke Jouwer*, de Weerd, Stettin.

STOCKHOLM 26 sept. *Eendragt*, Kamminga, Noordzee; *Frouke Egberdina*, Lukje, St. Petersburg.

CHRISTIANIA 28 sept. *Godt Haab*, Baltzersen, Holland.

STAVANGER 19 sept. *Johanna*, Drent, Amsterdam.

In lading:

NEW-YORK 25 sept. *Brewer*, Westberg, en *Wabamo*, Doty, beiden Rotterdam.

LIVERPOOL 5 october *Jeanne*, Kroon, Haïti.

SHEERNESS 6 oct. De Ned. schooner *Koophandel*, v. Vlaardingen, is heden ongeveer anderhalve mijl naar Grain Spit opgesleept. Blijft het weder stil, dan zal het schip morgen alhier in de haven gebragt worden.

Gepraaid:

Door kapit. Bijl, voerende het stoomschip *Bordeaux*, den 4 oct. van Rotterdam te Bordeaux aangekomen: Den 2 oct., des namiddags ten 3 ure, op de hoogte van Ouessant, het Ned. barkschip *Sagitta*, kapit. W. J. Bakker, van Amst. naar Suriname.

Cargalijsten.

Rotterdam.

LONDEN, Ceres, S. Dodleston. — 4 v. Koffij, J. H. Claus en J. Raulino; 4 v. dito, 5 k., 2 b. en 1 cer. Was, 1 v. Borax, 3 v. Spiesglans, 7 k. Gom Olibanum en 1 k. Olie, S. A. le Vino en Co.; 28 bond. Gazpijpen, R. S. Stokvis en Zn.; 1 k. Garen en 5 k. Kurkuma, C. Hemmann en Co.; 1 k. en 1 b. Oliedoek, Gerwinski en Samuel; 5 v. en 6 b. Koffij, Willemse, de Bie en Co.; 20 b. dito, C. L. Roechling en Co.; 600 v. en 2 k. Koopm., 1 k. Faisanten en 4 k. Phosphorus, Order.

LONDEN, Rainbow, R. B. Hart — 88 bl. Tin en 50 v. Talk, C. Hemmann en Co.; 2 bl. Koper, 191 bond. Pijpen, 1 v. Kroonen, 1 k. Indigo, 2 v. en 7 k. Koopm., S. A. le Vino en Co.; 35 bond. Pijpen en 2 k. IJzer, Merrem en Co.; 10 v. Potasch, H. Braakman en Co.; 9 b. Huiden, C. E. Moll: 23 b. Huiden, W. Bunge en Co.; 13 b. Wol, C. Steinweg; 6 k. Indigo, A. F. Ebeling; 5 cer. dito en 1 b. Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 11 v. Visch, F. A. Voigt en Co; 9 pakk. Koopm., J. B. Crol en Co.; 4 k. Koopm., J. J. Zeewoldt; 1 b en 1 k. Koopm., Ph van Ommeren; 1 v. Glas, J. H Claus en J. Raulino; 12 pakk. Koopm., Diversen; 100 kistj. Rozijnen, 1 b Zijde en 2 Schapen, Order.

LIVERPOOL, Albatross, Th. Lyall. — 115 koek. Koper, 21 v. Olie, 94 st. Mahony-, 36 st. Ceder- en 8 st. Satijnhout, S. A. le Vino en Co.; 34 blokk. Mahonyhout, Rochussen en Pit; 100 z. Gambier, F. A. Voigt en Co.; 6 z. Meel, 29 v. Soda-Asch en 10 v. Palmolie, J. H. Claus en J. Raulino; 21 v. Olie, C. L. Roechling en Co: 4 v. Soda-Asch, F. W. C. Blom; 14 v. Tabak, Mees en Moens; 50 kistj. Blik, Looy, van Spaan en Rocquette; 4 v. Bichromaat, A. T. Sölling en Co.; 255 t. Zout, P. A. van Es en Co.; 300 trommels Vijgen, Alstorphius en von Hemert, te Amsterdam; 2 p. Citroensap 36 vaatj. Salpeter, 72 vaatj. Bleekpoeder, 1263 st. Huiden, 7 b. Huiden-Afval, 7 v. Palmolie en 79 st. Koopm., Order.

NEWCASTLE, Lord Teignmouth, John Esson. — Eene lading Steenkolen, Order.

NEWPORT, Elisabeth, Geo. Palmer. — 803 staven Spoorijzer, Order.

MIDDLESBRO', Gem, Carr. — 145 ton Gietijzer, Order.

BONESS, Ocean Bride, J. Arnold. — 195 ton Gietijzer, C. L. Roechling en Co.

Amsterdam.

LIVORNO, Alphard, Roelfsema. — 51 v. Talk, van Halmael en Co.; 3 coll. Sucade, Goll en Co.; 13 k. Drop en 1 b Wol, Spakler en Co.; 13 v. Talk, 10 k. en 4 coll. Sucade, 6 k. Drop, 4 k. Wijnsteen, 207 v. Potasch, 3 k. Droogerijen, 4 v. Olijfolie, 14 v. Omberaarde, 29 k. Asphalt en 60 marmeren Vliezen, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het bijsonder snelzeilend Nederl. Clipper-Campagne-Schip *Tollens*, kapitein *T. van Rossen*; vertrekt 10 October. Adres ten kantoren van *Wambersie en Crooswijck*, te Rotterdam, en *de Coningh en Co.*, te Amsterdam.

BOSTON, het Amerikaansch Barkschip *Abagun*, kapitein *S. T. Donnell*. Adres ten kantore van *Wambersie en Crooswijck*.

FERNAMBUCQ en BAHIA, het Ned. Schoenerschip *Speculant*, kapit. *L. v. Wagtendonk*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

MALTA en KONSTANTINOPEL, het Hanoversch Brikschip *Amicitia*, kapitein *H. H. Arends*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KOPENHAGEN, het Deensch Schoenerschip *Danmark*, kapitein *N. J. Pio*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

PALERMO en MESSINA, het Nederl. gezinkt Schoener-Galjootschip *Hillechina*, kapitein *S. B. Hooghoudt*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

PORT ELISABETH, in de Algoa Baai, het Ned. Brikschip *Karel August*, kapitein *A. Huizer*. Adres bij de Reeders *van Overzee en Co.* en bij de Cargadoors *Hudig en Blokhuyzen*, *Kuyper, van Dam en Smeer* alhier en *de Coningh en Co.* te Amsterdam.

Beursberigten.

MADRID den 7 October.

Spanje 1¼ pc. 27; dito Binnenl. 3 pc. 39¼.

PARIJS den 8 October.

Frankrijk 3 pc. 67. 85. Spanje 1¼ pc. 25⅜ dito Binnenl. 3 pc. 37⅜.

LONDEN den 8 October.

De Geconsolideerden 3 pc. 89⅞ a 90⅛. Spanje 1¼ pc. 25¼ a 25⅜ dito Buitenl. 3 pc. 40⅞ a 41; dito Bew. Coup. 5⅜ a ⅞ dito Amort. 5⅞ a 6. Mexico 3 pc. 21 a ½. Illinois 81 a 83. — De Bank heeft haar disconto op 6 pc. verhoogd.

WEENEN den 8 October.

Nationale Metall. 5 pc. 82½; Metalliek 5 pc. 81. Wissel Londen *f* 10. 10; dito Parijs *f* 121⅞.

ROTTERDAM den 8 October.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld ..... 2½ pCt.	63 5/16	63¼	63 5/16
SPANJE, Oblig. 3 pCt. nu .... 1¼ »	25¼	25 5/16	25⅜
» Amortis. Schuld	6 1/16		
PORTUGAL, Oblig. te Londen 1853 3 »	44 11/16		
RUSLAND, Cert. bij *Stieglitz* 1855 5 »	99⅜		
» » te Londen .... 5 »	97¼		
OOSTENRIJK, Oblig. in Metalliek 2½ »	37 11/16		
» Nationale .... 5 »	75 7/16	75 9/16	76⅛

Integralen en Oostenrijksche fondsen met eenigen handel. Laatstgenoemde waren flaauwer.

AMSTERDAM den 8 October.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld ..... 2½ pCt.	63 5/16	63 5/16	63¼
» dito dito ...... 3 »	76 5/16	76 5/16	76 5/16
» dito dito ..... 4 »	97		
» Amort.-Syndicaat ...... 3½ »	21		
» Handel-Maatschappij .. 4½ »	150	150⅛	
» O. I. Leening .... 4 »	96¼		
» Leen. Holl. -Spoorweg 4½ »			
» Rijn-Spoorweg .... 4½ »			
» Maatsch. v. Weldadigh. 4 »			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*. 2½ »	52		
FRANKR., Certificaten .... 3 »			
SPANJE, Buitenlandsche .... 1¼ »	25 5/16	25⅜	
» dito .... 3 »			
» Binnenl. a *f* 6000 ...... 3 »	37 5/16	37 7/16	37 5/16
» Amortisable Schuld	6 1/16	6 1/16	
» Bewijzen van Coupons	5⅜	5 11/16	
PORTUG., Oblig. .... 3 »	44⅝	44 11/16	
» dito 1856 .... 3 »	44	44⅛	
» Uitgest.			
RUSLAND, Obl. bij *Hope* & Co. .... 5 »	104⅛	104⅛	104⅛
» dito dito 1828/29 5 »	104		
» Cert. dito 1831/33 5 »			
» dito dito 1840 ... 4 »	86	86⅛	
» dito bij *Stieglitz* ...... 4 »	85⅜		
» dito » dito Nieuwe 5 »	98 5/16	98⅜	
» dito » dito 1855 dito 5 »	99 5/16	99 5/16	99⅛
» dito te Londen .... 4½ »	95¼		
» Certific. van Assign. .. 6 »	67	67⅛	
» Inschr. dito .... 6 »			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500 .... *f*	154½		
» Obligatien .... 4 pCt.	79⅛	79⅞	79⅞
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.* .... 5 »			
» dito dito .... 4 »			
» dito Metall. Oude ..... 5 »	72 9/16	72½	72 9/16
» d.° Nieuwe bet. te Amst. 5 »	85 5/16	85 5/16	85 5/16
» dito Nation. Metalliek. 5 »	74 13/16	75⅛	74 13/16
» dito Metalliek .... 2½ »	37⅛	37 13/16	
» Weener Aand. fl. 250.. 4 »			
BRAZILIE, 1843, £ 100 .... 5 »	97	97⅛	97
EQUADOR, £ 100 .... 1 »	14		
» Onbepaalde .... 1 »	13 9/16		
VENEZ., Oblig. .... 4½ »	27¼	27⅜	
» Uitgest. .... 2 »			
GRENADA, Oblig. .... 3½ »	18 13/16	19⅛	
» Uitgestelde	5¼		
MEXICO, Oblig. .... 3 »	19¼	19¼	19¼
» dito, Onbepaalde ..... 3 »			
ILLINOIS, ... 7 »	86	86⅛	

Handel-Maats. 4½ pc., 149⅞ a 150 contant. Pruiss. Aand., 1854, 3½ pc., *f* 197. Weener Bankactien *f* 1105 a *f* 1107, dito Aand fl. 250, 1839, *f* 408. Russ. Spoorweg Aand. *f* 75.

Beleening 4½ pc. Prolongatie 4½ pc. Disconto 5½ pc.

In binnenlandsche fondsen had weinig variatie plaats. Buitenlandsche waren weder flaauw gestemd, uitgenomen Spaansche; in Russische en Oostenrijksche ging veel om.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland 2½ pc. 63¼. Spanje, 1¼ pc. 25⅜; dito Binnenl. 3 pc. 37 5/16. Oostenrijk Metall. 5 pc. 72⅜.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 8 October.

Londen	3/m. *f* 11.58½	St. Petersb. 2/m. *f* 175
	2/m. - 11.63½	Frankf. a/M 6/w. - 99½
	kort - 11.73½	Augsburg.. 6/w. - 35 5/16
Parijs..	3/m. - 55⅛	Weenen.... 6/w. - 33¼
	2/m. - 55⅞	Triest...... 6/w. - 33⅜
	kort - 56 1/16	Livorno.... 2/m. - 39
Bord...	2/m. - 55½	Genua ..... 2/m. - 45½
	kort - 55⅞	Napels ..... 2/m. - 82⅜
Hamb..	3/m. - 34⅝	Disconto... 5½ en 6 pc.
	2/m. - 34 13/16	
	kort - 35⅜	

AMSTERDAM den 8 October.

Londen...	2 m. *f* 11.65	geld.	Frankfort.. 6 w. *f* 99½	geld.
	zigt - 11.77½	pap.	Petersburg 2 m. - 174½	»
	3 m. - — —	»	Genua..... 2 » - 45½	»
Parijs.....	2 » - 55 7/16	geld.	Livorno... 2 » - 39	»
	zigt - 56⅛	pap.	Napels..... 2 » - 82½	»
	3 m. - — —	»	Madrid.... 3 » - 238	»
Bordeaux	2 » - 55	geld.	Cadix...... 3 » - 240	»
	½ » - 55⅜	»	Sevilië..... 3 » - 237	»
Hamburg	2 » - 34 13/16	»	Bilbao..... 3 » - 237	»
	zigt - 35⅛	»	Lissabon... 3 » - 41	»
Weenen....	6 w. - 33¼	»	Porto ..... 3 » - 41	»
Augsburg..	6 » - 35 5/16	»	Rotterdam ...... - ½	»

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 8 October.

Metalliek..........	*f* 28. 30.	Spaansche Piast.......	*f* —.	—
Nat. Met. Coup.....	- 29. 70.	Hamb. Russen..........	- 35.	—
Napelsche	- —. —.	Russ. in Zilv. R......	- 35½.	—
Div. Eng. in £.....	- 11. 67½.	Poolsche in fl.........	- 27½.	—
Eng. Russen........	- 11. 67½.	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2.........	- —	—
Fransche............	- 55⅜. —	Papier Roeb..........	- —	—
Belgische...........	- 56⅛. —	Dollars...............	- —	—
Pruissische	- 35. —			

Marktberigten.

SCHIEDAM den 8 October.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 145 ℔ Archangel *f* 200 6/w., en 143 ℔ Arensburg *f* 246 1/m. Gerst, 127 ℔ Libau *f* 215 kont., *f* 217 6/w., *f* 218 3/m.

MOUTWIJN.........	per Ned. vat zonder fust	*f* 20. 25	zonder de belasting.
JENEVER	» » » »	- 25. 75	
AMST. PROEF.....	» » » »	- 27. —	
SPOELING		- 0. 50	per ketel.

In Publieke Veiling, circa 43 lasten min of meer beschadigde, gedroogde Deensche Rogge *f* 189 a *f* 185 kont. per last, wegende van 120, 121 ℔ met *f* 3. 50 per last voor veilingskosten.

DELFT den 8 October.

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 67, 2de dito *f* 62, 3de dito *f* 57.

Aan de Stads Waag zijn gewogen, van den 2 tot en met den 8 October 56/4, 558/8 en 104/16 v.

AMSTERDAM den 8 October.

GRANEN. Rogge. Heden bij partij gedaan 118 ℔ Arch. *f* 183.

KOOLZAAD. Heden is op 9 v. Olie in Oct. a £ 78½ en in April a £ 82½ gedaan.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 8 October.

TABAK. Heden werden afgedaan 25 v. Maryland, per *Cumberland*.

De heden door de Ned. Handel-Maatschappij alhier gehouden veiling is afgeloopen als volgt: 64,363 b. BINDROTTING zijn verkocht van *f* 20. 90 tot *f* 27. — Van 520 kisten JAPANSCHE WAS zijn 127 k. verkocht tot *f* 58 a *f* 59 en de overige opgehouden; — 93 kranj. O. I. GUM ELASTICUM zijn verk. van *f* 43½ tot *f* 46½ per 50 kil.; — 366 kist. GUM DAMAR zijn verk. van 17½ a 37½ c. per ½ kil.; — 302 pak. CASSIA LIGNEA VERA zijn verk. van 24½ tot 32½ c. per ½ kil.: — 89 zak. SAGO MEEL zijn verk. tot *f* 9½ a *f* 9½ per 50 kil.; — 39 b. NAGELSTEELEN zijn verk. a 11½ c. per ½ kil.

GUM DAMAR. In particuliere veiling zijn verk. 38 k. en 7 vtjs. van *f* 31½ tot *f* 37½ per 50 kil. en 48 k. opgehouden van *f* 32 tot *f* 36 per 50 kil.

AMSTERDAM den 8 October.

In SUIKER werd de verkoop bekend van 272 kranj. Java per *Stad Utrecht*, naar men vermoedt tot *f* 2 onder Sept.

TABAK. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 65 v. Maryland per *Leontine* en 50 v. Virginie per *Falmouth*.

KRUIDENIERSWAREN. De gisteren gehouden veiling is afgeloopen als volgt: 177 k. geconfijte Gember verk. tot 81 a 82 c., — 50 v. rood Rozijn opgeh. tot *f* 27. — 179 v. Fransche Pruimen opgeh. tot *f* 18. — de halve kistjes Pruimedanten gedeeltelijk verk. tot *f* 18. — 392 b. ongep. Rijst tot *f* 5 a *f* 6½ en 200 b. gep. dito tot *f* 7½ a *f* 8½ verkocht.

BUFFELHORENS. Bij inschrijving werden heden afgedaan 3265 st. Oost-Indische, aangebragt per *President van Buren*.

LONDEN den 6 October.

SUIKER. In W. I. soorten zijn veel zaken gedaan tot vrij hooge prijzen. Omzet 1188 v. Geraffin. kalm, br. Lompen 62/ a 62/6. — KOFFIJ. Plant. Ceylon, vooral mindere kwaliteit, 1/ a 2/ lager. — RIJST vast. Eene partij Madras is op levering afgedaan tot 12/. — VRUCHTEN. Val Rozijn kalm tot 62/, Krenten flaauw. — KATOEN vaster. Omzet 300 b. — SALPETER flaauw en 1/ a 2/ lager met weinig handel. — HARST veel gevraagd, gem. 5 a 6 d. hooger. — METALEN. Schotsch Gietijzer 67/6 a 68/. Zink flaauw tot £ 30. 5 a 30. 10. — OLIE. Lijn vast tot 38/9. Raap flaauw. Kokos onveranderd, Palm vast tot 46/6 a 47/. TALK vaster, PYC op alle termijnen 57/6.

LIVERPOOL den 6 October.

KATOEN. Omzet 8 a 10/m. b. — De GRAANMARKT was weinig bezocht en de vraag gering.

ANTWERPEN den 7 October.

GRANEN voortdurend flaauw en onbeduidenden omzet. Roode Inl. Tarwe noteert men *f* 13. Inl. Rogge *f* 7. — Voor KATOEN is meer vraag. De omzet bestond uit 100 b. Mobile en 260 b. Georgie. Voor eene lading strict midd. Georgie is 52 c. betaald. Buitendien zijn nog 290 b. Surat. gedaan. — RIJST. Wij vernemen den verkoop van 2000 b. gep. Necransie en Rangoon. — SUIKER. Omzet 110 k. Havanna.

HAVRE den 5 October.

Op de berigten van Amerika is er veel vraag voor KATOEN gekomen en de prijzen zijn gerezen. De omzet beliep circa 4400 b. loco tot fr. 4 hooger als de prijzen van Vrijdag. Op levering zijn nog 800 b. gedaan. — INDIGO. Omzet 16 k. Bengaal tot fr. 12. 30.

HAMBURG den 6 October.

KOFFIJ. onveranderd. — GRANEN. Tarwe stil, zonder handel. Rogge flaauw. — Raapolie per Oct. 29. 10 a 29. 12, per Mei 28. 14.

Advertentien.

Ondertrouwd

W. F. BELLAARD LORMIER
en
S. J. M. BOOT.

Rotterdam
9 *October* 1857.

Eenige kennisgeving.

. De Schuldeischers in het **Faillissement** van **ANNA ZONDAG**, Weduwe van JOHANNES CORNELIS MAAGDENBERG, *Ruwstookster* te Rotterdam, worden, op last van den Heer Regter-Commissaris in gezegd Faillissement, opgeroepen, om op Woensdag 14 October 1857, des namiddags ten 2 ure, te komen in een der Lokalen van het Geregtsgebouw te Rotterdam, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording, welke alsdan door de Ondergeteekenden als Curators in genoemd Faillissement zal worden afgelegd.

Rotterdam 8 *October* 1857.

Mr. J. B. L. WENTHOLT.
Mr. H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF.

BEKANTGEBUNG.

Die **Kais. Oesterreichische Regierung**, hat für den 31 October d. j. eine **VOLKSZÄHLUNG** angeordnet, welche auch jene Oesterreichischen Unterthanen umfassen soll, die sich seit länger als einem Jahre im Auslande befinden.

Zur Durchführung dieser Maszregel werden daher alle Oesterreichische Unterthanen, welche sich seit mehr als einem Jahre im Königreiche der Niederlanden aufhalten, aufgefordert, entweder an die Kais. Kön. Gesandtschaft im *Haag* oder an das K. K. Consulat in *Rotterdam*, folgende Daten längstens bis 20 October d. j. schriftlich oder mündlich mitzutheilen, und zwar:

Den Ort des Aufenthaltes, Tauf- und Familienname, Geburts-Jahr und Tag, Religion, Beschäftigung oder Gewerb, ledig oder verehlicht, Stand und Zahl der Familien Glieder, Heimath-Land und Gemeinde, und endlich die Angabe über Ort und Datum des bei sich habenden Reisepasses.

Die Kais. Königl. Gesandtschaft glaubt von allen jenen, welche an der Oesterreichischen Staatsburgerschaft festhalten, erwarten zu dürfen, dasz sie obige Nachweisungen so genau und deutlich als möglich, und auch sicherlich vor dem 20 October d. j. einliefern werden.

Haag, *den 6 October* 1857.

Von der Kais. Königl. Oesterreichischen Gesandtschaft.

KENNISGEVING.

Het **Keizerlijk Oostenrijksche Gouvernement** heeft gelast, dat op 31 October e. k. eene **VOLKSTELLING** plaats hebbe, waarin ook die Oostenrijksche Onderdanen opgenomen moeten worden, welke zich sedert langer dan een jaar in het Buitenland ophouden.

Ter uitvoering van dezen maatregel, worden hiermede alle Oostenrijksche Onderdanen, welke zich sedert langer dan een jaar in het Koningrijk der Nederlanden bevinden, uitgenoodigd, om, *uiterlijk tot 20 October aanstaande*, aan het Keiz. Kon. Gezantschap te *'s Hage*, of aan het K. K. Consulaat te *Rotterdam* schriftelijk of mondeling het volgende mede te deelen:

De plaats hunner Inwoning, Doop- en Familienaam, Geboortejaar en Dag, Religie, Bezigheid of Ambacht, Gehuwd of Ongehuwd, staat en getal der Familieleden, Land en Gemeente waaraan toebehoorende, plaats van afgifte en datum van den bijhebbenden Reispas.

Het Keiz. Kon. Gezantschap vertrouwt dat ieder, die zich aan het Oostenrijksch Staatsburgerschap laat gelegen liggen, gretig aan bovenstaande uitnoodiging zal voldoen en de verlangde opgaven naauwkeurig en duidelijk en vooral vóór den 20 October e. k. zal inleveren.

's Hage, *6 October* 1857.

Van het Keiz. Kon. Oostenrijksche Gezantschap.

TE KOOP,
voor den prijs van *f* 165,
eene 6½ OCTAAF

PIANINO,

in moderne **Mahoniehouten Kast.** Te zien en te bevragen bij H. W. DUSAULT, Couranten-Bureau, Lange Torenstraat.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

De Notaris *CAZAUX VAN STAPHORST*, residerende te Rotterdam, is voornemens op Woensdag den 21 October 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en vervolgens aan den meestbiedende of eerstmijnende te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel gesitueerd **PAND**, bestaande in STAL en KOETSHUIS, met HOOIZOLDER en KOETSIERSWONING, mitsgaders ZOLDERS voor KOOPMANSGOEDEREN, VLIERING en **ERVE**, staande en gelegen te Rotterdam, aan de noordzijde van den Haringvliet, nabij de Hooimarkt, wijk 12, n.° 82, belend ten oosten den Heer *J. P. Wachter*, ten westen de Erven van den Heer *H. W. Wachter*, strekkende voor van den Haringvliet tot achter aan den Heer *J. van Vollenhoven* Jr., op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger der gemeente Rotterdam voorkomende in sectie F, onder n.° 39.

In de Grondbelasting over 1857 aangeslagen tot *f* 68. 39. Zijnde de **Stal** en **Koetshuis** met **Hooizolder** en **Koetsierswoning** verhuurd tot 1 Mei 1858 tegen *f* 340 in het jaar; de Eerste **Zolder** verhuurd bij de maand tegen *f* 10 per maand, en de Tweede **Zolder** en **Vliering** onverhuurd.

Het gemelde Pand zal twee dagen vóór en op den dag der veiling door een ieder kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, afgegeven door genoemden Notaris, ten wiens Kantore aan het Westnieuwland, te Rotterdam, intusschen nadere informatien te bekomen zijn.

Rotterdamsche Schouwburg.

Directie van A. PETERS.

ZATURDAG 10 OCTOBER 1857,
(*N.° 1 in het Abonnement.*)
tot Opening van het Tooneel:
MARIA STUART, KONINGIN VAN SCHOTLAND,
Treurspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch van *P. le Brun*, door *A. L. Barbaz*; in zeer vele jaren niet vertoond. — Gevolgd door **DE PARUIK VAN DEN MAGISTER,** Blijspel in één Bedrijf en 2 Afdeelingen, naar het Hoogduitsch van *C. E. Görner*, door *A. Peters*. Nooit alhier vertoond. — Aanvang ten ZES URE precies.

Verwacht binnen kort: **De Blinde**, Tooneelspel in 5 Bedrijven; **De Bandieten**, Blijspel in 5 Bedrijven, en de **Debuten** van den Heer ***Ed. Bamberg.***

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.